

หน่วยที่ 8 การแก้ไขข้อผิดพลาดและการ
เปลี่ยนวิธีการบัญชีมาใช้ระบบใบสำคัญ

เขียนชื่อบัญชีหรือจำนวนเงินในใบสำคัญผิด

2. เขียนชื่อบัญชีหรือจำนวนเงินในใบสำคัญผิด พบข้อผิดพลาดในเดือนถัดไป หรือหลังการปิดบัญชีประจำเดือน ให้ปฏิบัติโดยยกเลิกใบสำคัญฉบับเดิมในสมุดรายวันทั่วไป แล้วจัดทำใบสำคัญฉบับใหม่ขึ้นมา

กรณีชื่อบัญชีและจำนวนเงินในใบสำคัญผิด

ตัวอย่างที่ 5 เมื่อ 25 เมษายน 25XX ซื้อวัสดุโรงงานราคา 1,200 บาท บันทึกเป็นค่าพาหนะและลงใบสำคัญผิด จำนวนเงินที่ถูกต้องเท่ากับ 1,500 บาท พบข้อผิดพลาดวันที่ 1 พฤษภาคม 25XX แก้ไขดังนี้

จากข้อมูลต่อไปนี้ ร้านสมานจิตใช้ระบบใบสำคัญควบคุมการจ่ายเงิน มีใบสำคัญค่าสินค้าและอื่นๆที่
ลงทะเบียนในเดือนก่อน และค้างจ่ายในวันที่ 31 ธันวาคม 25XX ดังนี้ :-

เลขที่ใบสำคัญ	เจ้าหนี้การค้า	จำนวนเงิน	
125	ร้านราชนี้	4,600	บาท
135	ร้านบ้านไอส์	8,000	บาท
145	ร้านน้องเปิ้ล	10,000	บาท
153	กรมสรรพากร	1,200	บาท

ต่อไปนี้เป็นรายการค้าที่เกิดขึ้นในเดือนมกราคม 25X1

25X1

- ม.ค. 2   ทำใบสำคัญเลขที่ 200 เพื่อจ่ายค่าเช่าเดือนธันวาคม ให้นางรจิต เป็นจำนวน 2,000 บาท
          ส่งจ่ายเช็คเลขที่ 1181
- 3   ได้รับสินค้าพร้อมใบส่งของบริษัท นิมิตร จำกัด จำนวน 6,500 บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7%
- 4   รับบิลค่าโฆษณาจากสุวิทย์โฆษณา 1,100 บาท ร้านจ่ายเช็คชำระหนี้ไปวันนี้
- 5   จ่ายชำระหนี้ตามใบสำคัญเลขที่ 135 ได้ลด 2% ผู้รักษาเงินสดย่อยส่งใบสำคัญเบิกเงินชดเชย
      รายจ่ายย่อยดังนี้ :- ค่าขนส่งเข้า 160 บาท ค่าวัสดุสำนักงาน 428 บาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)
      ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด 145 บาท ร้านจ่ายเช็คชำระตามใบสำคัญวันนี้
- 6   ซื้อสินค้าจากร้านการค้า จำนวน 4,000 บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7%
- 9   จ่ายเช็คให้กรมสรรพากร ตามใบสำคัญเลขที่ 153
- 10   จ่ายชำระหนี้ตามใบสำคัญเลขที่ 125 เป็นค่าสินค้าพบว่าจำนวนเงินตามใบส่งของเป็นเงิน
      6,400 บาท ได้ทำใบสำคัญผิดและลงบัญชีผิด จึงบันทึกแก้ไขพร้อมจ่ายเงินถูกต้อง

25X1

- ม.ค. 12 ซื้อเครื่องจักรราคา 50,000 บาท ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% จากบริษัท ชัยชาญ จำกัด ร้านค้าตกลงชำระ 2 งวด งวดละเท่าๆ กัน งวดแรก 20,000 บาท ส่งจ่ายเช็ควันนี้
- 15 ชำระหนี้บริษัท นิมิตร จำกัด สำหรับสินค้าที่ซื้อเมื่อวันที่ 3 มกราคม เป็นตัวแลกเงินครบกำหนดวันที่ 30 มกราคมนี้
- 16 ส่งจ่ายเช็คชำระหนี้ตามใบสำคัญเลขที่ 145 บางส่วน เป็นเงิน 6,000 บาท ที่เหลือชำระสิ้นเดือน
- 17 ส่งคืนสินค้าที่ซื้อจากร้านการค้า เป็นเงิน 535 บาท รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม
- 30 ร้านส่งจ่ายเช็คเป็นเงินเดือนของเดือนมกราคม 15,000 บาท ภาษีหัก ณ ที่จ่าย 5% ร้านค้าออกให้ครึ่งหนึ่ง เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม 3% และหักเงินสะสมพนักงาน 3% ส่งจ่ายเช็คชำระหนี้
- 30 ตามตัว และดอกเบี้ยย 35 บาท สำหรับตัวเงินลงวันที่ 15 มกราคม
- 31 ส่งจ่ายเช็คชำระค่าสินค้าให้ร้านน้องเปิ้ลที่เหลือทั้งสิ้น

บันทึกการดำเนินงาน

ทะเบียนจ่ายเช็ค

หน้า 1

พ.ศ. 25X1		เลขที่ เช็ค	ผู้รับเงิน	เลขที่ ใบสำคัญ	เดบิต		เครดิต			
เดือน	วันที่				ใบสำคัญจ่าย		ธนาคาร		ส่วนลดรับ	
ม.ค.	2	1181	นางรจิต	200	2,000	-	2,000	-		
	4	1182	สุวิทย์โฆษณา	202	1,100	-	1,100	-		
	5	1183	ร้านบ้านไอส์	135	8,000	-	7,850	47	149	53
		1184	ผู้รักษาเงินสดย่อย	203	733	-	733	-		
	9	1185	กรมสรรพากร	153	1,200	-	1,200	-		
	10	1186	ร้านรัชนี	125	6,400	-	6,400	-		
	12	1187	บริษัท ชัยชาญ จำกัด	205	20,000	-	20,000	-		
	16	1188	ร้านน้องเปิ้ล	207	6,000	-	6,000	-		
	30	1189	พนักงาน	209	13,725	-	13,725	-		
	30	1190	บริษัท นิมิตร จำกัด	211	6,990	-	6,990	-		
	31	1191	ร้านน้องเปิ้ล	208	4,000	-	4,000	-		
					70,148	-	69,998	47	149	53
					(201)		(103)		(403)	

ใบสำคัญจ่าย

เลขที่ 201

พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25X1		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ม.ค.	15	สมุดรายวันทั่วไป	รว.1	6,955	-	ม.ค.	1	ยอดยกมา	✓	23,800	-
	16	ทะเบียนใบสำคัญ	ทส.1	10,000	-		10	สมุดรายวันทั่วไป		1,800	-
	17	สมุดรายวันทั่วไป	รว.1	535	-		31	ทะเบียนใบสำคัญ		100,933	-
	31	ทะเบียนจ่ายเช็ค	ทช.1	70,148	-						
		ยอดยกไป	✓	38,895	-						
				126,533	-					126,533	-

กิจการ.....

รายละเอียดใบสำคัญค้ำจ่าย

วันที่ 31 มกราคม 25X1

ใบสำคัญเลขที่

ผู้รับเงิน

จำนวนเงิน

204

ร้านการค้า

3,745

บาท

206

บริษัท ชัยชาญ จำกัด

33,500

บาท

210

กรมสรรพากร

750

บาท

211

สำนักงานประกันสังคม

900

บาท

38,895

บาท

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ. 25X1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
ม.ค.	10	ซื้อสินค้า	501	1,682	24		
		ภาษีซื้อ	107	117	76		
		ใบสำคัญจ่าย-เลขที่ 125 แก้ไขรายการบันทึกบัญชีผิด	201			1,800	-
	15	ใบสำคัญจ่าย-เลขที่ 201	201	6,955	-		
		ตัวเงินจ่าย	205			6,955	-
		จ่ายชำระหนี้ด้วยตัวเงินจ่าย					
	17	ใบสำคัญจ่าย-เลขที่ 204	201	535	-		
		ส่งคืนสินค้า	505			500	-
		ภาษีซื้อ	107			35	-
		ส่งคืนสินค้าชำระ					
	30	เงินเดือน	510	450	-		
		เงินสะสม-พนักงาน	206			450	-
หักเงินสะสมพนักงาน							

การเปลี่ยนวิธีการบัญชีมาใช้ระบบใบสำคัญ

กิจการที่บันทึกบัญชีโดยใช้สมุดบันทึกรายการขั้นต้นเล่มอื่นๆ เช่น สมุดรายวันทั่วไป สมุดรายวันซื้อ สมุดรายวันขาย สมุดรายวันจ่ายเงิน จะเห็นได้ว่าเมื่อบันทึกรายการในสมุดบันทึกรายการขั้นต้นเรียบร้อยแล้วบางรายการต้องผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้องทันที และบางรายการใช้ยอดรวมในวันสิ้นเดือนผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภททั่วไป พร้อมทั้งผ่านไปยังบัญชีแยกประเภทเจ้าหนี้รายตัว ซึ่งในวิธีดังกล่าว จะทำให้เสียเวลาในการผ่านขั้นตอนในการบันทึกบัญชีในขั้นต่างๆทั้งในระบบบัญชีที่กล่าวข้างต้น ยังไม่มีวิธีการป้องกันในการจ่ายชำระเงินทางด้านรายจ่ายให้รัดกุม

4. รวมยอดในทะเบียนใบสำคัญจ่ายและผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภท เมื่อบันทึกรายการในทะเบียนใบสำคัญจ่ายครบทุกฉบับที่จัดทำขึ้นแล้ว ให้รวมยอดในบัญชีใบสำคัญจ่ายด้านเครดิตและรวมยอดบัญชีเจ้าหนี้ด้านเดบิตในทะเบียนใบสำคัญจ่าย แล้วผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภทใบสำคัญจ่าย และบัญชีแยกประเภทเจ้าหนี้ เพื่อเป็นการปิดบัญชีเจ้าหนี้ และเปิดบัญชีใบสำคัญจ่ายแทนแล้วควรขีดเส้นคั่นรายการที่บันทึกการเปลี่ยนวิธีการบันทึกบัญชี เพื่อไม่ให้รายการปะปนกัน

5. เก็บใบสำคัญเข้าแฟ้มใบสำคัญที่ยังไม่ได้จ่ายเงิน นำใบสำคัญที่จัดทำขึ้น เก็บเข้าแฟ้มใบสำคัญที่ยังไม่ได้จ่ายเงิน เพื่อรอการจ่ายเงิน โดยจัดเรียงใบสำคัญตามวันครบกำหนดการชำระเงินในแต่ละฉบับ

ตัวอย่างที่ 6 บริษัท สมสกุล จำกัด ประกอบกิจการการขายสินค้า โดยใช้วิธีการบันทึกบัญชีในสมุดรายวันซื้อสมุดรายวัยขาย, สมุดรายวันรับเงิน, สมุดรายวันจ่ายเงิน, และสมุดรายวันทั่วไปบริษัท ต้องการที่จะเปลี่ยนวิธีการบัญชีมาใช้ระบบใบสำคัญ โดยเริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 25XX โดยทะเบียนใบสำคัญจ่าย มีช่องจำนวนเงินด้านเดบิต บัญชีซื้อสินค้าภาษีซื้อ ค่าขนส่งเข้า วัสดุสำนักงาน และบัญชีอื่นๆ

ในวันที่ 31 กรกฎาคม 25XX มีบัญชีเจ้าหนี้คงเหลือยกมาจากสมุดแยกประเภทเจ้าหนี้รวมทั้งสิ้น 56,400 บาท ซึ่งประกอบด้วยบัญชีเจ้าหนี้การค้ารายตัวและเจ้าหนี้อื่นดังนี้

เจ้าหนี้การค้า - นาย ก	20,000	บาท
เจ้าหนี้การค้า - นาย ข	5,600	บาท
เจ้าหนี้การค้า - นาย ค	12,700	บาท
เจ้าหนี้การค้า - นาย ง	6,200	บาท
เจ้าหนี้อื่น - นาย จ	11,900	บาท

โดยบัญชีเจ้าหนี้การค้า - นาย ก มีใบกำกับภาษี 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 3,600 บาท ฉบับที่ 2 16,400 บาท โดยฉบับที่ 2 มีเงื่อนไขการชำระเงิน กำหนดชำระเป็น 2 งวด งวดละเท่าๆ กัน

เจ้าหนี้การค้า – นาย ข, ค, และ ง เป็นเจ้าหนี้ค่าสินค้า มีใบกำกับภาษีเพียงรายละเอียด 1 ฉบับ
เจ้าหนี้อื่น – นาย จ เป็นเจ้าหนี้ – ค่าเครื่องใช้สำนักงาน โดยแบ่งจ่ายชำระเป็น 4 งวด งวดละ
เท่าๆ กัน งวดละ 2,975 บาท

และยังมียอดภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย 2,420 บาท เป็นภาษีซึ่งหักจากเงินเดือนพนักงาน ในเดือน
กรกฎาคม 25XX

ในวันสิ้นเดือนได้รับบิล 3 ฉบับ ยังมิได้จ่ายเงิน และยังมีได้บันทึกบัญชี ดังนี้

บิลฉบับที่ 1 ค่าขนส่งเข้า จาก ร.ส.พ. 600 บาท

บิลฉบับที่ 2 ค่าวัสดุสำนักงาน บริษัท สุภาภรณ์ จำกัด 3,852 บาท

บิลฉบับที่ 3 ค่าซ่อมแซมเครื่องพิมพ์ดีดจากร้านผลการซ่อม เป็นเงิน 2,354 บาท

โดยใบสำคัญเริ่มเลขที่ 1

บัญชีแยกประเภททั่วไป

วัสดุสำนักงาน

เลขที่ 104

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ส.ค.	1	ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	3,852	-						

เจ้าหนี้การค้า

เลขที่ *201

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ส.ค.	1	ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	3,600	-	ส.ค.	1	ยอดยกมา	✓	44,500	-
		ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	8,200	-						
		ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	8,200	-						
		ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	5,600	-						
		ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	12,700	-						
		ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	6,200	-						
				44,500	-					44,500	-

ใบสำคัญจ่าย

เลขที่ *201

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
						ส.ค.	1	ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	65,626	-

เจ้าหนี้อื่นๆ

เลขที่ 202

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ส.ค.	1	ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	2,975	-	ส.ค.	1	ยอดยกมา	✓	11,900	-
		ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	2,975	-						
		ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	2,975	-						
		ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	2,975	-						
				11,900	-					11,900	-

ภาษีเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย

เลขที่ 205

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ส.ค.	1	ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	2,420	-	ส.ค.	1	ยอดยกมา	✓	2,420	-

* เลขบัญชี 201 มี 2 บัญชีแต่หลังจากบันทึกการเปลี่ยนวิธีการบัญชีมาเป็นระบบใบสำคัญแล้วบัญชี 201 จะมีเพียงบัญชีเดียวคือบัญชีใบสำคัญจ่าย

ค่าขนส่งเข้า

เลขที่ 504

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ส.ค.	1	ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	600	-						

ค่าซ่อมแซมรถยนต์

เลขที่ 510

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ส.ค.	1	ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	2,354	-						

สมุดแยกประเภทเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นรายตัว

เจ้าหนี้การค้า – นาย ก

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		เครดิต		คงเหลือ	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.
ส.ค.	1	ยอดยกมา	✓					20,000	-
		ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	3,600	-			16,400	-
		ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	8,200	-			8,200	-
		ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	8,200	-			-	-

เจ้าหนี้การค้า – นาย ข

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		เครดิต		คงเหลือ	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.
ส.ค.	1	ยอดยกมา	✓					5,600	-
		ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	5,600	-			-	-

เจ้าหนี้การค้า – นาย ค

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		เครดิต		คงเหลือ	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.
ส.ค.	1	ยอดยกมา	✓					12,700	-
		ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	12,700	-			-	-

เจ้าหนี้การค้า – นาย ง

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		เครดิต		คงเหลือ	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.
ส.ค.	1	ยอดยกมา	✓					6,200	-
		ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	6,200	-			-	-

เจ้าหนี้อื่น – นาย จ

พ.ศ. 25XX		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		เครดิต		คงเหลือ	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.
ส.ค.	1	ยอดยกมา	✓					11,900	-
		ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	2,975	-			8,925	-
		ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	2,975	-			5,950	-
		ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	2,975	-			2,975	-
		ทะเบียนใบสำคัญจ่าย	ทส.1	2,975	-			-	-

ประโยชน์ของการบันทึกบัญชีระบบใบสำคัญ

ประโยชน์ในการนำระบบใบสำคัญมาใช้เพื่อควบคุมการจ่ายเงิน สรุปได้ดังนี้

1. ช่วยในการตรวจสอบยอดหนี้สินที่เกิดขึ้นในทุกๆ รายการ
2. เป็นการลดขั้นตอนในการบันทึกบัญชี และสามารถควบคุมการจ่ายเงินได้ เพราะในการจ่ายเงินทุกครั้งต้องจ่ายเป็นเช็คและจะต้องผ่านขั้นตอนในการอนุมัติการจ่ายเงินเสียก่อน จึงเป็นการป้องกันการทุจริตและผิดพลาดในการบันทึกบัญชี
3. ในการใช้ระบบใบสำคัญ สามารถสอบยันใบสำคัญค้างจ่าย และใบสำคัญที่ครบกำหนดการชำระหนี้ได้ โดยตรวจสอบจากทะเบียนใบสำคัญแยกประเภททั่วไป บัญชีใบสำคัญจ่าย และโดยดูที่แฟ้มใบสำคัญที่ยังไม่ได้จ่ายเงินว่าถูกต้องตรงกันทุกรายการหรือไม่
4. เป็นการควบคุมภายในในการปฏิบัติงาน เพราะมีการแบ่งงานความรับผิดชอบในการดำเนินงาน

5. งานด้านบัญชี ไม่ต้องจัดทำบัญชีเจ้าหนี้โดยใช้บัญชีใบสำคัญจ่ายแทน บัญชีคุมยอดเจ้าหนี้การค้า และใช้รายละเอียดใบสำคัญค้างจ่ายที่ต้องจัดทำในวันสิ้นเดือน แทนบัญชีเจ้าหนี้การค้ารายตัวและไม่ต้องจัดทำบัญชีเงินสด เนื่องจากระบบใบสำคัญ จะจ่ายด้วยเช็คเสมอ นอกจากรายจ่ายเล็กน้อยๆ จะจ่ายโดยตั้งวงเงินสดย่อย โดยผู้รักษาเงินสดย่อยจะเป็นผู้จ่ายแทน และจะรวบรวมหลักฐานมาขอเบิกเงินชดเชยจากกิจการในภายหลัง

6. ทำให้สามารถชำระหนี้ภายในกำหนดที่ได้ส่วนลด ทั้งในทะเบียนใบสำคัญจ่าย จะมีช่องเงื่อนไขการจ่ายเงิน และในแฟ้มใบสำคัญที่ยังไม่ได้จ่ายเงินจะให้ข้อมูลว่าใบสำคัญใดค้างจ่าย มีกี่ฉบับและใบสำคัญฉบับใดที่มีกำหนดเงื่อนไขในการชำระเงิน

7. สิ่งสำคัญของระบบใบสำคัญ นั่นคือ ก่อนจ่ายเงินทุกครั้ง จะต้องจัดทำใบสำคัญจ่ายเพื่อสรุปและตรวจสอบเอกสารเพื่อเสนออนุมัติ

แบบทดสอบหลังเรียนบทที่ 8

